

DE WITTE STOK

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
April - Mei - Juni
Nr. 2 2018
Afgiftekantoor Brussel X
Erkenningsnummer: P008624

- Jeugd in de kijker!
- Een terugblik op 2017
- Toename van myopie
- Onze jonge vrijwilligers
- Onder Ons

brailleliga^{vzw}

Engelandstraat 57
1060 Brussel
Tel.: 02 533 32 11
IBAN: BE11 0000 0000 4848
BIC: BPOTBEB1

DE WITTE STOK

Redactie en coördinatie: Catherine Claeys.

Hebben meegewerkt aan dit nummer: Stéphane Depoorter, Catherine Dosen, Michèle Dubois, Mohammed Hajjaoui, Noëlla Jardin, Rebecca Lévêque, Bruno Liesen, Lieve Loubers, Christine Massin, Julien Rolin, Charlotte Santens, Magda Van Waes.

Foto's: Catherine Claeys, Quentin Declerck, Eddy De Landsheer, Michèle Dubois, Quentin Gosset, Chantal Hancisse, Lieve Loubers, Charlotte Santens.

Druk: Drukkerij Adam-Demortier.

Abonnement: € 10 te storten op rekeningnummer IBAN: BE11 0000 0468 0248 – BIC: BPOTBEB1 met vermelding: "Abonnement Witte Stok". Gratis voor blinde en slechtziende personen en voor schenkers van elke gift vanaf € 40. Beschikbaar op Daisy-cd en op onze website: www.braille.be.

Contact: Brailleliga vzw, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel

Tel.: 02 533 32 11 – Fax: 02 537 64 26 – E-mail: info@braille.be.

Verantwoordelijke uitgever: Michel Magis, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel.

- Help ons verspillen te vermijden: indien u verhuist, er fouten in uw gegevens voorkomen of indien u dit tijdschrift meerdere malen ontvangt, ... gelieve ons te verwittigen!
- Respect voor het privéleven: De Brailleliga geeft uw gegevens niet door aan andere fysieke personen of rechtspersonen. Uw gegevens worden uitsluitend gebruikt voor informatieve en communicatieve doeleinden. Uw gegevens kunnen geraadpleegd, gewijzigd of verwijderd worden op eenvoudig verzoek. Hiervoor stuurt u een mail naar info@braille.be.
- We kunnen het niet vaak genoeg herhalen: laat u niet misleiden door oneerlijke personen. De Brailleliga verkoopt niets, noch van deur tot deur, noch op de openbare weg.
- De Brailleliga wijst er nogmaals op dat zij een neutrale vereniging is, gehecht aan de democratische waarden en actief in het hele land. Zij staat ten dienste van alle blinde en slechtziende personen.

IN DIT NUMMER:

Editoriaal.....	p. 1
Een studiebeurs om blinde studenten een duwtje in de rug te geven	p. 2
De Brailleliga draagt zorg voor kinderen	p. 5
Alarmerende toename van myopie bij kinderen	p. 9
De Brailleliga: een terugblik op 2017	p. 14
Nieuwe braillestandaard	p. 23
Boek 'Buiten boord' ten voordele van blinde en slechtziende personen	p. 25
De Brailleliga komt naar u toe	p. 29
Jong zijn en vrijwilligerswerk doen, een gemotiveerde keuze!	p. 31
Een kaart voor elke gelegenheid!	p. 34
Onze vreugde, ons verdriet	p. 35
Geef deze Witte Stok door !	p. 36

ONDER ONS

- BrailleTech 2018: niet te missen afspraak in oktober!
- Nieuws van de BrailleShop: nieuwe artikelen.
- Nieuws van de Sociale dienst: Nieuwe versie MyHandicap - Inkomensvervangende tegemoetkoming - Blinde en slechtziende personen moeten niet overstappen op de MOBIB-kaart - Toegankelijkheid verkiezingen in Brussel - Toegankelijkheid Plopsaland - Toegankelijkheid het Zwin - De gemeentelijke toelagen - Jobstudent met een arbeidshandicap - Rechtstreeks toegankelijke hulp - Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood - Stemmen met een volmacht.
- Nieuws van de Dienst vrijetijdsbesteding: Activiteiten juli - augustus - september 2018.

EDITORIAAL.

Jongeren lopen over van energie. Ze zijn enthousiast, willen dolgraag nieuwe dingen ontdekken en overstelpen ons vaak met uiteenlopende emoties ... En hoewel ze naar de oudere generaties luisteren, aarzelen ze niet om gewoonten en al te vastgeroeste levenswijzen in vraag te stellen. Of we dat soms vervelend vinden? Misschien, maar de jeugd staat ook voor een optimisme waar we allemaal van houden.

De Brailleliga heeft er altijd naar gestreefd een antwoord te bieden op de specifieke behoeften van elke leeftijdsgroep. De visuele handicap treft vandaag vooral senioren, voor wie we veel aandacht hebben. We willen ook steun bieden aan wie van bij de geboorte of na een ongeval moet leren leven met een handicap. Dit valt bijzonder moeilijk te verwerken als je nog veel liever in bomen wil klimmen of wil gaan en staan waar je wilt.

Dit nummer van De Witte Stok behandelt voornamelijk het onderwerp blinde en slechtziende kinderen en jongeren. Er komen verschillende initiatieven aan bod die de Brailleliga voor hen heeft ontwikkeld.

Jouw kind aan een derde toevertrouwen is niet altijd evident voor ouders van een kind met een handicap. We willen dus alle ouders bedanken die ons in vertrouwen hebben genomen om, samen, deze jongeren te begeleiden naar een leven als zelfstandig volwassene, zodat ze – met hun generatie – aan de toekomst kunnen bouwen. Tot slot ook van harte bedankt aan al onze schenkers en vrijwilligers die dit mogelijk maken.

EEN STUDIEBEURS OM BLINDE STUDENTEN EEN DUWTJE IN DE RUG TE GEVEN.

Studeren vergt heel wat inspanningen. Voor blinde of ernstig slechtziende kinderen en jongeren geldt dat des te meer. Bovendien is het voor hen niet vanzelfsprekend om de handboeken of de tekst op het bord te lezen, notities te nemen, het internet te raadplegen of hun huiswerk te maken op de computer. Ook dat moeten ze leren en vereist soms specifieke begeleiding of dure hulpmiddelen. Studenten met een visuele handicap kunnen ons duwtje in de rug dus best gebruiken!

Een student volgt een opleiding met aangepaste software.

De school is een cruciale plaats voor kinderen en jongeren om te bouwen aan een mooie toekomst. Een geslaagde opleiding draagt bij hun integratie in de samenleving en hun zelfontwikkeling. Daarom moedigt de Brailleliga hen aan met verscheidene initiatieven. Naast de hulp die ze krijgen via onze Dienst begeleiding en hulp in het dagelijks leven (DBH) of van de regionale agentschappen voor de aankoop van hulpmiddelen en voor omzettingen, kan een extra duit in het zakje in de vorm van een studiebeurs een bijkomende motivatie bieden.

Vorig jaar konden we 229 blinde of slechtziende leerlingen een studiebeurs geven dankzij onze schenkers, onder wie heel wat lezers van de Witte Stok (bedankt iedereen!), het Fonds Hubert Ouvry en de bijdrage van de Nationale Loterij.

Een duwtje in de rug geven van jongs af aan.

Dit schooljaar (2017-2018) kunnen we helaas niet rekenen op de gebruikelijke steun van de Nationale Loterij. Toch wil de Brailleliga zo veel mogelijk leerlingen en studenten steunen, ongeacht hun studieniveau. Daarom hebben we voor dit schooljaar beslist om voor de toekenning van een studiebeurs de volgende voorwaarden toe te passen:

- Tussen 6 en 27 jaar oud zijn.
- Een visuele handicap hebben van minstens 80 %, aan te tonen met een attest van een oogarts dat maximaal 5 jaar oud is, of een attest van volledige blindheid kunnen voorleggen, uitgereikt door de FOD Sociale Zekerheid.
- Ingeschreven zijn in een basis-, secundaire of gespecialiseerde school, in het niet-universitair hoger onderwijs of aan een universiteit (aan te tonen met een schoolattest van het huidige schooljaar).
- Lid zijn geworden van de Brailleliga voor 1 juni 2018.

Gelieve een bankrekeningnummer te vermelden.

Wie bijkomende informatie wenst, kan contact opnemen met onze Sociale dienst: 02 533 32 11.

We willen ook dit jaar uiteraard zo veel mogelijk leerlingen en studenten met een visuele handicap helpen. Het Fonds Hubert Ouvry moet meer dan ooit dringend worden aangevuld. Vandaar onze oproep: help ons via een schenking om de nodige financiële middelen in te zamelen en het fonds aan te vullen. Alleen zo kunnen we het fonds blijven aanspreken om blinde of slechtziende studenten te steunen die dit schooljaar onze hulp nodig hebben. U kan een financiële bijdrage leveren aan de Brailleliga via het bij dit nummer van De Witte Stok gevoegde overschrijvingsformulier, zodat ook u jongeren met een visuele handicap kan helpen om verder te studeren. Alvast bedankt voor uw steun!

DE BRAILLELIGA DRAAGT ZORG VOOR KINDEREN.

De kindertijd is een cruciale periode om een mooie toekomst op te bouwen. Daarom wil de Brailleliga blinde en slechtziende kinderen alle kansen aanbieden voor succes en zelfontplooiing. De BrailleDay, kampen, ‘sensationele’ dagen, het sinterklaasfeest ... het hele jaar door organiseren we evenementen waarop kinderen en jongeren met een visuele handicap elkaar kunnen ontmoeten, nieuwe dingen ontdekken en waar ze alle facetten van de wereld om zich heen leren kennen. De Brailleliga geeft hen de kans om verschillende ervaringen op te doen zodat ze zelfzekere en autonome volwassenen kunnen worden.

De BrailleDay liep op wieltjes!

Klaar voor een rondrit in een DS.

*Dankjewel Citroën DS-SM Club
Belgium !*

In april vond de BrailleDay 2018 plaats. 114 kinderen uit alle hoeken van het land konden de wondere wereld van de vervoersmiddelen ontdekken tijdens een bezoek aan Autoworld en de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis. De kinderen uit het gespecialiseerd onderwijs konden de auto's aanraken en leerden op een ludieke manier het verleden van de voertuigen kennen. In de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis waren er heel

wat koetsen, karren, sleeën en fietsen. Ze maakten een grote stap terug in de tijd en kwamen alles te weten over de vervoersmiddelen van toen. Tot slot konden de jonge bezoekers gebruikmaken van didactisch materiaal in reliëf en konden ze tijdens een bootseerworkshop hun eigen modelvoertuig maken. «Dat was mijn favoriete workshop», vertelden Walid en Camelia ons met de handen in de klei. Kinderen maken heel vaak voor het eerst kennis met bepaalde ervaringen tijdens activiteiten van de Brailleliga. «Onze leerlingen krijgen niet altijd de kans om dergelijke prikkels te ervaren», vertelden de aanwezige leerkrachten. «Want omwille van hun handicap of hun gezinssituatie komen de kinderen zelden buiten. De BrailleDay is een venster op de wereld. Zo konden ze vandaag alle auto's aanraken! Dat is heus niet altijd het geval. Hier werd voor deze speciale gelegenheid alles aangepast, en dat is bijzonder leuk.»

Voertuigen aanraken!

Vakantiekampen op maat.

Een aantal leerlingen die aan de BrailleDay deelnamen, blijken vertrouwde gezichten bij de begeleiders. De kampen, die gratis worden aangeboden door de Brailleliga, vallen zowel bij de kinderen als hun ouders erg in de smaak. Tijdens de paas-, zomer- of herfstvakantie worden verschillende kampen georganiseerd op verplaatsing of in Brussel. Zo is er de zelfstandigheidsstage

in juli, waar kinderen aan zelfzekerheid winnen. Ze leren zich zelfstandig aankleden, zelf de tanden poetsen, veters strikken of boterhammen smeren.

Spelenderwijs zelfstandiger worden.

Er bestaan verschillende vrijetijdsactiviteiten: een sportdag, een boerderijkamp, een Halloweenkamp enz. Jongeren werden vorig jaar getrakteerd op een wandeltocht, die in 2018 opnieuw wordt georganiseerd. Tot slot kunnen 16-tot 20-jarigen zich uitleven tijdens onze ‘sensationele’ dag waar ze nieuwe uitdagingen aangaan! Duiken, een motorrit, een avonturenparcours afleggen ... niets houdt hen nog tegen!

Een handicap overwinnen.

Al deze initiatieven worden mogelijk gemaakt dankzij de steun van onze

schenkers, onder wie onze lopers in het team van de Brailleliga tijdens de 20 km door Brussel – van harte bedankt! –, en worden georganiseerd om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de ouders van blinde of slechtziende kinderen. De

gebruikelijke buitenschoolse activiteiten en vakantiecampen zijn zelden toegankelijk voor kinderen met een visuele handicap omdat ze zijn ontwikkeld voor ziende kinderen. De activiteiten van de Brailleliga spelen hierop in en bieden kinderen en jongeren de kans om nieuwe ervaringen op

Paaseieren versieren.

te doen, om iets nieuws uit te proberen, om hun kennis aan te scherpen, om plezier te maken en om zelfstandig door het leven te kunnen gaan. Dat alles in een veilige omgeving en met ervaren begeleiders.

Plezier tijdens de kampen.

En het resultaat mag er zijn! Ouders, leerkrachten, kinderen en begeleiders van de Brailleliga zijn erg positief. De ouders stellen het erg op prijs dat ze hun kind kunnen toevertrouwen aan gespecialiseerde therapeuten die zorgen voor een gepaste omkadering. Leerkrachten kijken dan weer elk jaar uit naar de BrailleDay, een unieke en betoverende dag voor kinderen uit de Belgische gespecialiseerde scholen. Hun enthousiasme en plezier tonen aan dat de kinderen blij zijn met deze avonturen. Tot slot kunnen de begeleiders van de Brailleliga elk kamp opnieuw vaststellen welke vooruitgang de kinderen boeken. Zowel de kinderen als de begeleiders kunnen telkens terugblikken op een geslaagd kamp!

ALARMERENDE TOENAME VAN MYOPIE BIJ KINDEREN.

De laatste maanden lezen we in de pers meer en meer artikels over een stijging van het aantal kinderen met myopie door het overmatig gebruik van de smartphone en tablet en omdat ze te weinig buiten spelen. In een gesprek met kinderoogarts Dr. Patricia Delbeke in het UZ Gent, gingen we polsen naar de oorzaken, de gevolgen en hoe we de trend kunnen terugdraaien.

Dr. Delbeke in het UZ Gent.

Hoe komt het dat deze problematiek de laatste tijd zo uitvoerig beschreven wordt?

Momenteel zien we een sterke toename bij het aantal kinderen die met myopie geconfronteerd worden. Vroeger waren het vooral de kinderen die veel lazen in hun bed die myopie kregen. Hermann Cohn legde al in 1892 de link tussen enerzijds myopie en anderzijds een korte leesafstand en weinig licht. Maar nu

zie je het in de hele populatie voorkomen door de smartphone, de computer, het gamen,... De kinderen doen meer dichtbij-activiteiten en spelen daardoor minder buiten. Er is dus sprake van een heuse booming. Naar schatting zal in 2020 tot 80% van de mensen in Europa bijziend zijn. Om deze booming tegen te gaan en om te keren, proberen oogartsen wereldwijd de mensen te sensibiliseren door hen op de hoogte te brengen van de problematiek en de deugden van het buitenspelen voor het oog.

Wat zijn de meest voorkomende oogaandoeningen bij kinderen?

De meest voorkomende oogafwijkingen bij kinderen zijn de refractieafwijkingen, afwijkingen waarvoor kinderen een bril dragen om hun zicht te corrigeren. Deze aandoeningen zijn over het algemeen goed behandelbaar.

Er zijn drie categorieën:

- Hypermetropie: dit is een aangeboren afwijking waarbij de ogen te kort zijn.
- Myopie: manifesteert zich vanaf ongeveer 6 jaar, de ogen zijn te lang.
- Astigmatisme: combinatie van de twee bovenstaande, de ogen zijn ovaalvormig.

Daarnaast zijn er ook talrijke oogziekten ten gevolge van anatomische of genetische afwijkingen.

Wat is myopie?

Bij myopie valt het beeld voor het netvlies in plaats van erop en ontstaat er een onscherp beeld. De oorzaak ligt bij een te lange oogbol of een te bol lensstelsel. Bij kinderen manifesteert myopie zich meestal vanaf

lagereschoolleeftijd en evolueert tot na de puberteit. Deze kinderen krijgen dan een bril of lenzen met een negatieve dioptrie. Er is lage myopie (-1 tot -3D), matige myopie (-3D tot 6D) en hoge myopie (meer dan of gelijk aan -6D).

Wat zijn de voornaamste oorzaken van myopie?

Myopie wordt multifactorieel bepaald. **Etniciteit** speelt een duidelijke rol maar ook parentale myopie beïnvloedt zowel incidentie als progressie. **Onze genen** spelen dus een belangrijke rol. Kinderen kunnen voorbestemd zijn via de genen om myopie te krijgen. Als beide ouders myoop zijn, dan hebben de kinderen veel meer kans om ook myoop te worden. Er zijn al meer dan 300 genen gekend voor myopie, een kind kan dus voorbestemd zijn om myoop te worden omdat het in zijn of haar DNA zit.

Daarnaast zijn er ook **omgevingsfactoren**. Schoolmyopie ontstaat vaak tussen de leeftijd van 6 en 12 jaar. Een opleiding met veel **dichtbij kijken** wordt dus als een risicofactor vermoed voor het ontstaan van myopie. Niet alleen lezen, maar ook bezig zijn op de smartphone of tablet en gamen zijn voorbeelden van dichtbij-activiteiten. Om nabij te kijken moeten we de ooglenz boller maken (of accomoderen) om het voorwerp in focus te brengen. Men vermoedt dat dit de groei van de oogbol bevordert.

Myope kinderen brengen gemiddeld minder tijd buiten door. Door minstens twee uur per dag buiten te spelen in de week en langer in het weekend kan men de progressie van myopie verminderen. Er is een 20-20-2 regel opgesteld: 20 minuten dichtbij kijken, 20 seconden in de verte staren en 2 uur per dag buiten spelen. Dit heeft te maken met de nood aan hogere **lichtintensiteit**. Binnenshuis licht bedraagt ongeveer 500 lux, buitenlicht tussen de 5000 en de 100000 lux. Een hogere lichtintensiteit (buitenlicht) zorgt ervoor dat de

witte oogrok, het bindweefsel, minder snel uitrekt. De sterkere lichtintensiteit wordt geassocieerd met een verhoogde vrijzetting van dopamine in het netvlies, wat de genetische expressie zou beïnvloeden en myopie helpt te voorkomen. Meer licht zorgt dus voor een stop in de groei van het oog, in tegenstelling tot het minder licht binnenshuis waarbij het oog blijft groeien.

Verder is er nog de theorie van de **perifere defocus**. In een myoop oog valt het beeld in het centrale deel van het netvlies mooi in focus maar in het perifere deel van het netvlies erachter. Deze perifere defocus wordt gezien als trigger om de oogbol nog te doen verlengen.

Waarom maakt men zich zorgen over de myopie-booming? Zijn er risicofactoren verbonden aan die myopie?

Op zich is myopie goed te corrigeren met een bril, contactlenzen of refractieve chirurgie. Maar het zijn vooral de complicaties van myopie die ons zorgen baren. Men spreekt over een hoge myopie als de aslengte meer dan 26 mm bedraagt of de brilsterkte meer dan -6 dioptrie is. 1 op 3 mensen met een hoge myopie wordt op volwassen leeftijd slechtziend. Dat wil zeggen dat deze mensen minder dan 3/10 zien. Hoge myopie geeft aanleiding tot scheuren in het netvlies met eventueel een netvliesloslating secundair. Er is verhoogde kans op glaucoom of een verhoogde oogdruk. Er kunnen gaatjes ontstaan in de macula, het centrale deel van het netvlies en neovascularisatie.

Dus als kinderen myoop zijn, willen we vooral de progressie naar hoge myopie vermijden.

Heb je nog een goede raad voor ouders met jonge kinderen?

Laat kinderen veel buiten spelen, het is niet alleen goed voor hun ogen, maar voor hun volledige ontwikkeling. Zorg er bovendien voor dat de smartphone, tablets, computers,... niet te veel gebruikt worden en dat de 20-20-2 regel wordt toegepast.

DE BRAILLELIGA: EEN TERUGBLIK OP 2017.

Het activiteitenverslag 2017 van de Brailleliga werd op 27 april 2018 voorgelegd aan en goedgekeurd door de Algemene Vergadering. Het integrale verslag is te vinden op onze website. Hier volgen alvast de hoofdpunten voor elk van onze vier hoofddoelstellingen.

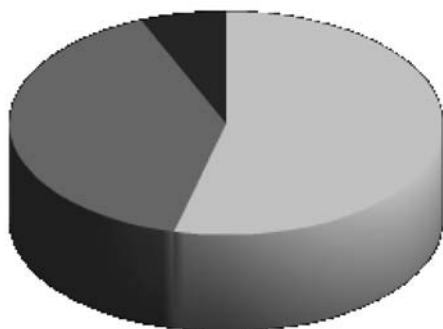
Doelstelling 1: blinde en slechtziende personen steunen op hun weg naar autonomie en inclusie in de samenleving.

15 073

blinde en slechtziende personen kregen in 2017 hulp van de Brailleliga.

In 2017 rondde het aantal blinde en slechtziende personen dat door de Brailleliga werd geholpen, de symbolische kaap van 15 000. We mochten bovendien 1 130 nieuwe leden verwelkomen. Die toename is sinds enkele jaren constant en valt toe te schrijven aan de vergrijzing van de bevolking en de kwaliteit van onze diensten. De Brailleliga biedt hulp aan jong en oud, in alle aspecten van hun leven.

De begunstigden in 2017 volgens leeftijdscategorie.

- < 25 jaar : 6,4 % (962 personen)
- 25-64 jaar : 39,7 % (5 982 personen)
- 65 jaar en + : 53,9 % (9 129 personen)

3 204

individuele gesprekken met onze sociaal assistenten.

Dagelijks leven.

De diagnose van blind- of slechtziendheid komt als een donderslag bij heldere hemel. De patiënt verliest elke houvast en moet vrijwel alles opnieuw aanleren. Zich aankleden, koken, de kinderen verzorgen, het brailleschrift lezen, zich verplaatsen met een witte stok en/of blindengeleidehond, hulpmiddelen kiezen en leren gebruiken, informaticalessen volgen ... Om al die zaken onder de knie te krijgen, kunnen personen met een visuele handicap gratis terecht bij onze gespecialiseerde Begeleidingsdienst.

We willen onze multidisciplinaire expertise ten dienste stellen van zo veel mogelijk blinde en slechtziende personen. Daarom beheert de Brailleliga samen met het UVC Brugmann en het universitair kinderziekenhuis Koningin Fabiola het centrum voor functionele revalidatie HORUS. In 2017 konden 151 personen met een visuele handicap in het centrum terecht voor revalidatie. Onze vereniging werkt bovendien samen met andere ziekenhuizen, meer bepaald de centra voor functionele revalidatie van het UZ Leuven en het UZ Gent.

Op BrailleTech, de jaarlijkse hulpmiddelenbeurs van de Brailleliga, boden we personen met een visuele handicap de kans om nieuwigheden op de markt te ontdekken, te testen en te vergelijken met tools die hun nut inmiddels al hebben bewezen. In 2017 telde de BrailleTech maar liefst 1 475 bezoekers.

In datzelfde jaar genoten 880 personen steun op hun weg naar autonomie en kregen 466 mensen advies voor de aankoop van een hulpmiddel.

Elk jaar kunnen duizenden blinde en slechtziende personen rekenen op de steun van de Brailleliga.

Studies, opleidingen en tewerkstelling.

Onderwijs volgen en blijven bijleren is van cruciaal belang om een plaats te vinden in de samenleving. Dat vergt heel veel inspanningen én financiële middelen van studenten met een visuele handicap. Daarom steunt de Brailleliga hen, hun hele school- en professionele carrière lang. In het schooljaar 2016-2017 kregen 229 leerlingen en studenten een studiebeurs dankzij de gulheid van onze schenkers, het Fonds Hubert Ouvry en de Nationale Loterij.

De jobcoaches van de Brailleliga hebben 329 personen begeleid in hun zoektocht naar werk of hun inspanningen om hun job te behouden. De jobcoaches staan personen met een visuele handicap bij om hun professionele (her)integratie te vergemakkelijken of hun baan te behouden.

60,8 %

van de personen die het begeleidingsparcours hebben voltooid, slaagden met succes in hun professionele (her)inschakeling.

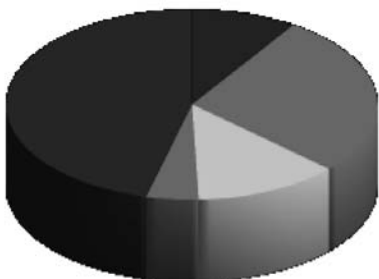

De jobcoaches nemen ook zelf contact op met de werkgevers, om hen te wijzen op de professionele vaardigheden van kandidaten met een handicap, de beschikbare hulpmiddelen, de overheidsbijdrage in de loonkosten enz. Voor de collega's van personen met een visuele handicap kunnen dan weer sensibiliseringssessies georganiseerd worden, met het oog op een beter begrip van wat het betekent om met een visuele handicap te leven en te werken.

Dankzij een aangepaste werkplek kunnen blinde en slechtziende personen net als iedereen aan de slag.

In welke sector vonden personen met een visuele handicap werk of konden ze hun job behouden?

- Privésector : 46 %
- Maatwerkbedrijf : 4,6 %
- Onderwijs, ziekenhuizen : 12,6 %
- Openbare sector : 27,6 %
- Zelfstandigen : 9,2 %

Sociaal en cultureel leven.

Concerten, lezingen, boerderijstages, museumbezoeken of bezoeken aan historische sites, schilder- of grimeworkshops ... het zijn maar enkele van de leuke en creatieve activiteiten die blinde en slechtziende personen uit hun isolement halen. Op die manier kunnen ze bijleren of een ontspannen dag beleven.

In 2017 telden we

5 959

deelnames aan

735

socioculturele
activiteiten.

De deelnemers konden bijvoorbeeld een bezoekje brengen aan het Nationaal Museum van de Speelkaart in Turnhout, het Coudenbergpaleis in Brussel, het Onze-Lieve-Vrouw met de Roos-hospitaal van Lessines, de Brusselse Hallepoort, het Musée du Louvre-Lens, de kerstmarkt van Valkenburg in Nederland of de stroopfabriek en kaasboerderij in het Land van Herve. En niet te vergeten, de geweldige reis naar Amsterdam! Op de BrailleDay hebben 48 Frans- en Nederlandstalige kinderen een mooie sportdag beleefd in het Sportimonium van Hofstade. In juli trokken 16 blinde en slechtziende kinderen op zelfstandigheidsstage naar Oostende, waar ze op een leuke manier hun autonomie leerden vergroten, wat erg belangrijk is om een plaats in de samenleving te vinden. Voor de verschillende leeftijdscategorieën werden eveneens vakantiestages, wandelingen en een verblijf aan zee of op het platteland georganiseerd. De 16- tot 25-jarigen konden bijvoorbeeld een sensationele dag beleven in Mechelen, tijdens een buitengewoon bijzondere rit achterop de motor.

Lezen is ook een ideale manier om zich te ontplooiën. Onze bibliotheek stelt dan ook gratis boeken in braille, in groot letterdruk en audio- en voelboeken ter beschikking. De bibliotheek beschikt over meer dan 28 000 boeken en is daarmee de grootste aangepaste bibliotheek van Franstalig België. Maar liefst 1 273 actieve lezers maken gebruik van de diensten van onze bibliotheek. In 2017 werden 34 465 stukken ontleend, waarvan 8 154 in digitaal formaat via onze online bibliotheek. Dat zijn gemiddeld 94 ontleningen per dag!

De Spelothek bleef ook in 2017 haar aanbod aanvullen en beschikt vandaag over 412 aangepaste spellen.

Leerrijke activiteiten voor alle leeftijden.

Doelstelling 2: Vertegenwoordigen en lobbyen.

Ook personen met een visuele handicap moeten zelfstandig door het leven kunnen gaan en volop kunnen bijdragen tot de maatschappij. Dat is alleen mogelijk in een inclusieve samenleving. Daarom zet de Brailleliga zich in om de rechten en belangen van deze personen op alle overheidsniveaus te verdedigen:

- De Brailleliga is actief lid van 28 advies- en besluitorganen.
- Samen met andere gewezen leden van het project Niets Over Ons Zonder Ons (NOOZO) ondernam de Brailleliga stappen om bij de politiek verantwoordelijken te pleiten voor de oprichting van een Vlaamse adviesraad.
- De Brailleliga is lid van de Braille Autoriteit die de Vlaamse en Nederlandse vzw's overkoepelt met het oog op algemeen aanvaarde normen voor het brailleschrift binnen de Nederlandse taal.
- Op Europees niveau steunde de Brailleliga de acties van de European Blind Union voor blinde en slechtziende personen. Op 6 december 2017 nam de

Brailleliga samen met het BDF deel aan het vierde Europees Parlement van mensen met een handicap. Meer dan 600 personen met een handicap uit alle Europese landen traden met de Europese leiders in debat over hun rechten.

- De Brailleliga waakt er ook over dat de rechten van personen met een handicap niet ondermijnd worden bij de uitwerking van de zesde staatshervorming. In 2017 werd bij de bevoegde minister aangedrongen op de vertegenwoordiging van personen met een handicap in de nieuwe instelling van openbaar nut Iriscare in het Brussels Gewest. De Brailleliga sprak de Waalse minister en parlementsleden ook aan over de autonomieverzekering die wijzigingen met zich meebrengt voor de tegemoetkomingen voor senioren.
- In het kader van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen in oktober 2018 stuurde de Brailleliga een memorandum naar alle politieke partijen, om hen te vragen in hun programma's rekening te houden met de specifieke problemen waar personen met een visuele handicap dagelijks op stuiten.

Doelstelling 3: Informeren en sensibiliseren.

Om informatie te verspreiden over de visuele handicap bij zowel personen met een visuele handicap als het grote publiek, sprak de Brailleliga uiteenlopende kanalen aan: de website, de sociale netwerken, het driemaandelijks blad De Witte Stok, nieuwsbrieven enz.

Om het publiek te sensibiliseren over de visuele handicap organiseert de Brailleliga rondleidingen in de hoofdzetel en het BrailleMuseum voor scholen, verenigingen en andere geïnteresseerde groepen. In 2017 namen 2 573 personen deel aan zo'n rondleiding, om meer inzicht te verwerven in de wereld van personen met een visuele handicap en kennis te maken met de brede waaier aan diensten die onze organisatie aanbiedt.

1 091

personen woonden
een sensibiliserings-
sessie voor
professionals bij.

Verder werd de Brailleliga ook in de kijker gezet tijdens evenementen als de Brusselse boekenbeurs La Foire du Livre, de 20 km door Brussel en het Irisfeest, La Foire de Libramont, Retrouvailles in Luik, de ZieZo-beurs in Antwerpen, Autovrij Leuven enz.

Het BrailleMuseum schetst een beeld van de hulpmiddelen waar blinde en slechtziende personen doorheen de geschiedenis gebruik van maakten.

Doelstelling 4: Oogheelkundig onderzoek steunen.

Een van de taken van de Stichting voor de blinden, de Stichting van openbaar nut van de Brailleliga, is om oogheelkundig onderzoek te steunen. De stichting kan daarvoor rekenen op de hulp van een wetenschappelijk comité, bestaande uit professoren in de oogheelkunde aan de zeven universiteiten van het land en voorgezeten door professor Jean-Jacques De Laey. In 2017 mochten vijf jonge onderzoekers na een selectie door een internationale jury een prijs met een totale waarde van 60 000 euro in ontvangst nemen uit handen van de Stichting voor de blinden: Jurgen Sergeys (KUL), Miriam Bauwens (UGent), Bert Van den Bogerd (UAntwerpen), Vincent Foucard (ULB - CHU Saint-Pierre) en Ilse Bollaerts (KUL).

Vijf jonge oogheekundig onderzoekers vielen in 2017 in de prijzen.

Zonder onze 131 medewerkers en 613 vrijwilligers hadden we onze doelstellingen nooit kunnen bereiken. We konden daarnaast ook rekenen op de steun van talloze schenkers en deelnemers aan onze tombola, maar ook op de bijdragen van verscheidene bedrijven en subsidiërende overheden. Van harte bedankt iedereen!

Wist u ...

... dat de Brailleliga voor **83 %** gefinancierd wordt met de gulle schenkingen van het publiek. Slechts 17 % van onze behoeften wordt gefinancierd met subsidies.

Nationale Loterij

NIEUWE BRAILLESTANDAARD.

De 2017-versie van de 6-punts braillestandaard voor algemeen gebruik in het Nederlands taalgebied is nu de meest recente standaard.

De Braille Autoriteit keurde in 2017 namelijk enkele wijzigingen goed. Dit vervangt de braillestandaard uit 2005 die werd vastgelegd door de Federatie Slechtzienden- en Blindenbelang en de Belgische Confederatie voor Blinden en Slechtzienden (BCBS). In 2018 zal een nieuwe revisie plaatsvinden.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het koppelteken beëindigt de functie van het permanent hoofdletterteken. Voor het drukwijzigingsteken geldt een gelijkaardige regel;
- De notatie voor de verticale streep is vastgesteld als 1456, met spatie voor en na;
- De mogelijkheid om een vermenigvuldiging te noteren met 5-256 vervalt;
- De notatie voor het teken plusminus is vastgesteld als 235-236, dus letterlijk een plusteken onmiddellijk gevolgd door een minteken;
- De slash heeft in zwartschrift meerdere betekenissen afhankelijk van de context. Dat geldt nu ook voor braille: we noteren het teken in alle contexten met 34; Dit heeft als gevolg dat teken 34 niet meer gebruikt wordt om superscript aan te geven. Om superscript of machtsverheffing aan te geven, staat in zwartschrift het cijfertje iets hoger. Dit geven we aan met 346 (dakje of losse circumflex);
- Er is verduidelijkt dat de e voor Euro, de d voor Dollar, de p voor Pond en de y voor Yen voor het getal staan, zonder spatie ertussen;
- Er is verduidelijkt dat bij aanhalingstekens het zwartschrift gevolgd wordt bij de keuze tussen punt 3 (enkel) of punten 2356 (dubbel). Andere tekens die in het zwartschrift als aanhalingstekens worden gebruikt, worden niet overgenomen in braille en vervangen door een van beide braillenotaties

voor aanhalingstekens.

- Met de publicatie van de nieuwe braillestandaard komt de 6-punts braillestandaard van 2005 te vervallen.

De volledige tekst van de 6-punts braillestandaard (2017) en een volledig overzicht van de wijzigingen kan u raadplegen via <http://braille-autoriteit.org/algemeen-gebruik/versie-2017-van-zespunts-standaard/>.

Wat is de Braille Autoriteit?

Verschillende organisaties slaan de handen in elkaar in de vorm van de Braille Autoriteit. Deze werd in 2017 opgericht door het ondertekenen van het Convenant Braille Autoriteit voor de Nederlandse taal. De doelstellingen van deze autoriteit zijn:

- Het ontwikkelen en vastleggen van de braillestandaarden.
- Het uitbrengen van een braillekeurmerk met een bijbehorende kwaliteitsmonitor.
- Het verspreiden van de kennis over en van het brailleschrift in al zijn aspecten.
- Het waarborgen van de betrokkenheid van de braillegebruikers.

Ook de Brailleliga vzw ondertekende het Convenant en biedt de Braille Autoriteit financiële steun voor de werking. We ondertekenden dit samen met andere Nederlandse en Vlaamse niet-commerciële instellingen.

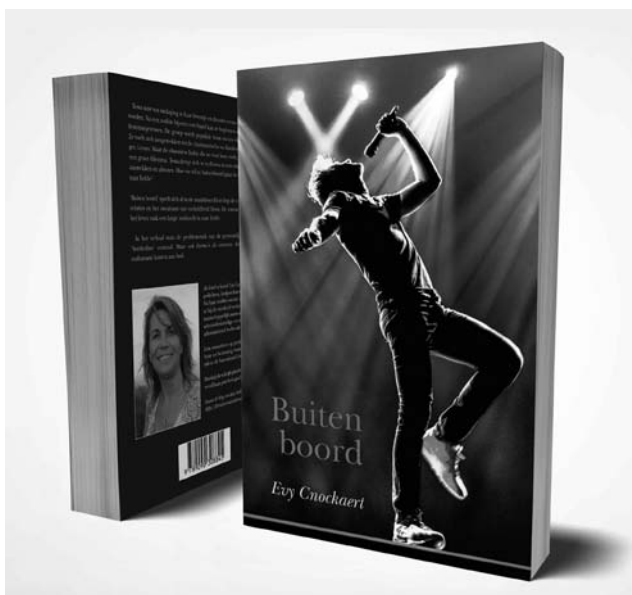
Meer informatie over de Braille Autoriteit vindt U via de website <http://braille-autoriteit.org>. Het convenant kan hier u ook raadplegen.

Bron: <http://braille-autoriteit.org>

BOEK 'BUITEN BOORD' TEN VOORDELE VAN BLINDE EN SLECHTZIENDE PERSONEN.

Het boek 'Buiten boord' geeft Evelyn Cnockaert (auteursnaam: Evy Cnockaert) in eigen beheer uit en is ook haar eindwerk voor een schrijfopleiding die ze heeft gevolgd.

Het boek vertelt het verhaal van Tessa, die een van de zangeressen wordt bij een coverband. «Ze voelt zich al gauw aangetrokken tot de charismatische en flamboyante frontzanger, Lenny. Dan begint er een spel van aantrekken en afstoten», vertelt Evelyn. «In dit verhaal staat, naast een voortdurende zoektocht naar liefde, ook de problematiek van 'borderline' centraal. Lenny heeft namelijk borderline. Ik probeerde het geheel luchtig te maken door liedjesteksten toe te voegen die aansluiten bij de gevoelswereld van de personages.»

Al van kinds af was ze creatief bezig. Zo hield ze van zingen, dansen en schreef ze tekstjes en gedichten. Evelyn luisterde ook graag naar langspeelplaten. Na haar studies sociale agogiek ging ze eerst aan de slag als maatschappelijk assistente bij de overheid en om daarna als selectiedeskundige te werken.

«Na een hersenschudding in 2014 met vermoeidheid en een depressie als gevolg moest ik herbronnen», legt ze uit. «Een psychologe vroeg me terug op zoek te gaan naar wat me als kind gelukkig maakte, naar wat ik echt graag deed. Zo kreeg mijn creatieve persoonlijkheid terug de bovenhand. Door oogproblemen in 2015 heb ik een carrièreswitch moeten maken. Ik werk nu als administratief bediende en vond intussen een perfect evenwicht tussen mijn artistieke en professionele bezigheden.»

Ontstaan van het verhaal.

Op een avond begon Evelyn het verhaal te schrijven. «Haast op automatische piloot opende ik een leeg document en begon te tikken. Al gauw vulde het scherm zich met woorden, zinnen, paragrafen en hoofdstukken», licht ze toe. «Tot er zich een verhaallijn in mijn hoofd ontvouwde waarvan ik wist: dit moet ik ooit eens aan iemand vertellen. De dagen daarna kon ik niet snel genoeg thuis zijn om mijn ideeën verder uit te werken. In het weekend nam ik zelfs mijn laptop, klavier en beeldscherm mee naar onze kleine caravan aan zee.»

Een verkoopster van de Standaard Boekhandel bezorgde haar de gegevens van een schrijfdocent. Hierdoor schreef Evelyn zich in 2015 in voor de driejarige opleiding ‘Literaire creatie’ aan de Stedelijke Academie van Muziek, Woord en Dans van Deinze. In juni studeert ze af en zal ze haar roman verdedigen voor een jury.

Inspiratiebronnen.

«De aanleiding voor het verhaal is dat ik zelf zangeres wilde worden, maar dat is door verschillende redenen nooit gelukt. Het verlangen bleef ergens knagen. Tot zover is het autobiografisch, de rest is fictie», aldus Evelyn. «Verschillende dingen uit het dagelijks leven waren voor mij ook een inspiratiebron.» Auteurs die haar inspireren zijn onder meer Benoîte Groult, Mensje van Keulen, Esther Verhoef en Dirk De Wachter.

Bij elk verkocht boek schenkt Evelyn 1 euro aan de Brailleliga en Luisterpuntbibliotheek. Ze legt uit: «Van bij mijn geboorte kamp ik met congenitale glaucoom waardoor ik slechtziend ben. Maar mijn visuele handicap is allerm minst een obstakel om naast mijn professionele bezigheden ook aan dit project te werken. De Brailleliga staat me al jaren bij met morele steun en advies over aangepaste hulpmiddelen.»

«Door een aantal delicate oogingrepen is het voor mij zeer moeilijk om gedrukte boeken te lezen. Dankzij de Luisterpuntbibliotheek kon ik via de Daisy-boeken verder genieten van literaire parels. Zo deed ik inspiratie op voor mijn eigen verhaal», gaat ze verder. «Via dit boek dank ik de medewerkers van beide organisaties voor hun inspanningen en wil ik hen vooral aanmoedigen om hun werk verder te zetten.» Ze mag haar boek ook zelf inlezen bij Luisterpuntbibliotheek. «Voor de omzetting naar een boek in braille is er nog geen concreet voorstel gekomen», vult ze aan.

Met haar boek hoopt ze ook anderen te inspireren. «Het toont aan dat het leven een zoektocht blijft naar liefde en geluk. Soms is blij zijn met het gewone voldoende om het grote ongeluk ver van je af te houden (cfr. Dirk De Wachter)», zegt ze. «In het verhaal staat de problematiek van de persoonlijkheidsstoornis ‘borderline’ centraal. Door mijn opleiding als maatschappelijk assistent maar ook door de verhalen die ik vaak rondom

mij hoorde, wil ik mensen met psychologische problemen aansporen om hen te laten helpen en niet te wachten tot de problemen escaleren». Evelyn wil aandacht geven aan de naasten van mensen met een psychologische stoornis (zoals Tessa in het verhaal) en ook initiatieven zoals Rode Neuzendag vindt ze belangrijk. Tenslotte wil ze de lezer doen nadenken over thema's als ontrouw, drugsgebruik en euthanasie.

Bent u nog op zoek naar een goed boek voor tijdens uw vakantie? Lees dan 'Buiten boord'! Het boek is te koop bij de Standaard Boekhandel en dankzij uw aankoop helpt u blinde en slechtziende personen. Wij wensen de auteur van harte te bedanken voor deze steun. Meer informatie vindt u via de Facebookpagina 'Buitenboordmetevy'.

BONGO
Het cadeau dat je beleeft!

DE BRAILLELIGA KOMT NAAR U TOE

Het hele jaar door organiseert de Brailleliga evenementen en neemt ze deel aan tal van beurzen. Zo willen we onze gratis diensten voor blinde en slechtziende personen in de kijker zetten en het grote publiek sensibiliseren over de visuele handicap.

In februari trok de Brailleliga naar de Brusselse boekenbeurs Foire du Livre, naar Autonomies in Namen en naar Health&Care in Gent. Daarnaast zochten we ook het grote publiek op tijdens Ensemble avec les personnes extraordinaires in Marcinelle, de Irisfeesten in Brussel en de 20 km door Brussel.

La Foire du Livre werd een groot succes. Zowel jongeren als volwassenen bleven maar toestromen bij onze stand om de verschillende manieren te ontdekken waarop we na het verlies van ons gezichtsvermogen alsnog kunnen lezen.

Ook op de beurzen Autonomies en Ensemble avec les personnes extraordinaires ontmoette de Brailleliga personen met een visuele handicap. Onze medewerkers stonden klaar om alle vragen van de bezoekers te beantwoorden.

Tijdens Health&Care konden de zorgprofessionals dan weer bij onze stand terecht voor informatie.

Tot slot liepen we bij jong en oud in de kijker tijdens het Brusselse Irisfeest en de alom gekende 20 km door Brussel, waar ons team van 400 lopers het beste van zichzelf gaf. Het werd vijfde in het klassement bestaande uit 478 teams en het was het eerste team wat betreft verenigingen. Proficiat aan alle deelnemers en van harte bedankt!

De tournee gaat voort!

We komen nog de hele zomer en nazomer met veel plezier naar u toe, met verscheidene infostands of leuke en leerrijke activiteiten. We zijn op de nationale feestdag (21 juli) te vinden in het Brusselse Warandepark en trekken van 27 tot 30 juli naar de Foire de Libramont. Op 28 augustus houden we halt op Leuven Autovrij en van 1 tot 2 september doen we Luik aan tijdens Retrouvailles. Tot slot zijn we op 21 september te gast op Solidarlon in Aarlen. Kom en ontdek onze diensten, kom meer te weten over oogaandoeningen, kruip in de huid van een blinde persoon of maak kennis met de hulpmiddelen die personen met een visuele handicap dagelijks gebruiken.

Het team van de Brailleliga tijdens de 20 km door Brussel.

VRIJWILLIGERS IN DE KIJKER JONG ZIJN EN VRIJWILLIGERSWERK DOEN, EEN GEMOTIVEERDE KEUZE!

In dit nummer van De Witte Stok, dat voornamelijk gewijd is aan de jongeren, leggen we de focus op onze jonge vrijwilligers. Een niet zo evidente keuze als je weet dat de vrijwilligers tussen 61 en 70 jaar de grootste groep vertegenwoordigt, hierna gevolgd door de vrijwilligers tussen de 71 en de 80 jaar. **MAAR:** dit betekent zeker niet dat er geen jonge vrijwilligers zijn bij de Brailleliga! Bovendien is hun motivatie er zeker niet minder om! Weet je wat, we geven het woord aan enkele van onze “juniors”!

Dames en heren, met de nodige trots stel ik jullie voor: Sofie en Sophio! Het toeval wil dat beide dames een voornaam hebben die heel erg gelijkend is, hun verhaal daarentegen is telkens uniek. Laten we beginnen met de jongste van de twee, Sofie.

Sofie woont in Westende en is een dame van weinig woorden, maar des te meer van daden. Ook al is ze met haar 30 lentes één van de jongste Nederlandstalige vrijwilligers, toch heeft ze er al heel wat jaren als vrijwilligster op zitten.

Sofie

Sofie, kan je ons vertellen waarom jij aan het vrijwilligerswerk bij de Brailleliga begonnen bent?

“Ik doe al meer dan 10 jaar vrijwilligerswerk bij de Brailleliga, om precies te zijn vanaf 2006. Er was eigenlijk niet echt een directe aanleiding. Mijn grootvader was blind en mijn grootmoeder was net zoals mijn moeder slechtziende. De Brailleliga was dus bij ons thuis geen onbekende. Op mijn zestiende ging ik voor de eerste keer met mama mee naar de BrailleClub en niet lang daarna ben ik aan mijn vrijwilligerswerk

begonnen.

Ik werk ook in de zorgsector. Het zorgen voor mensen geeft me een enorme voldoening en hoe kan je dat beter doen dan met vrijwilligerswerk, nietwaar?”

Vertel onze lezers eens wat jij zoal doet binnen de Brailleliga.

“Aangezien ik nog een fulltime job heb in het bejaardenhuis, kan ik me uiteraard niet engageren voor een vaste taak tijdens de week. Toch begeleid ik regelmatig slechtziende of blinde personen tijdens uitstappen. Wanneer het in mijn werkschema past, probeer ik ook om zo vaak mogelijk ook een handje toe te steken in de BrailleClub van Oostende. De andere vaste vrijwilligers daar zijn mijn tante en nonkel, de samenwerking verloopt dan ook heel vlot. Het vrijwilligerswerk is bij ons echt een familiale aangelegenheid!”

Hoe belangrijk is je vrijwilligerswerk voor jou?

“De voldoening die ik haal uit het helpen van mensen en vooral de spontane dankbaarheid van de mensen met wie we werken, zijn een grote meerwaarde voor mij. Het feit dat mijn werk voor hen iets betekent, is mijn grootste motivatie om ermee door te gaan!”

Sofie, bedankt voor je inzet en we hopen nog heel lang op jou te kunnen rekenen!

Laten we het dan eens over Sophio hebben!

Sophio, jij hebt een voornaam die ietwat ongewoon klinkt voor ons?

“Dat klopt, mijn roots liggen dan ook niet in België. Ik ben geboren in Georgië, in de industriestad Gori. Ondertussen woon ik al 10 jaar, sinds mijn 23ste, in België. In Gori ben ik afgestudeerd aan de plaatselijke universiteit als lerares Engels en literatuur.

Ik ben jammer genoeg geboren met een ernstige, zeldzame oogaandoening. Als kind werd ik door Georgische oogartsen behandeld maar ondanks verschillende behandelingen, bleef

Sophio

mijn zicht verder achteruitgaan. De conclusie van mijn plaatselijke oogarts was hard: voor een verdere behandeling moest ik uitwijken naar West-Europa waar er betere klinieken waren. Zo ben ik dan in 2008 in België beland.”

Wat heeft je doen besluiten om hier vrijwilligerswerk te doen?

“In Georgië was ik al als vrijwilligster aan de slag. De zorg voor personen met een handicap is er immers niet zo goed georganiseerd als in België. Gelukkig zijn er tal van lokale en internationale hulporganisaties actief. Ik was in één van die organisaties actief als leerkracht Engels.

Ik had gehoopt om in België een werkvergunning als zelfstandige te kunnen krijgen, maar dat is me niet gelukt. Ik wilde me toch wel nuttig maken voor de maatschappij. De enige manier om dat te doen, bleek dus via vrijwilligerswerk. Zo ben ik een drietal jaren geleden bij de Brailleliga terecht gekomen.

Wat is jouw taak als vrijwilliger bij de Brailleliga?

Ik ben voornamelijk actief als logistieke hulp. Samen met enkele andere vrijwilligers zorgen we ervoor dat er altijd voldoende informatiemappen beschikbaar zijn voor de verschillende diensten binnen de Brailleliga.

Daarnaast ga ik af en toe ook helpen op stands van de Brailleliga overal in het land.”

Waarom is dit vrijwilligerswerk voor jou zo belangrijk?

“Vrijwilligerswerk is voor mij iets natuurlijks, het is mijn manier om iets terug te geven aan de maatschappij. Het geeft me een goed gevoel. Tegelijkertijd verrijkt het ook mijn eigen leven: ik heb binnen de Brailleliga veel mensen leren kennen. Dankzij het contact en de hulp van mijn medevrijwilligers heb ik zowel mijn actieve kennis van het Frans als het Nederlands al veel kunnen bijschaven!”

Sophio, jouw goed humeur werkt bovendien aanstekelijk. Als jij in de buurt bent, wordt er gelachen! Dus dank je wel Sophio en blijf wie je bent!

Tot slot nog een welgemeend woordje van dank aan alle supergemotiveerde jonge vrijwilligers!

EEN KAART VOOR ELKE GELEGENHEID!

Tijdens de feestdagen brengen we u op de hoogte van ons assortiment wenskaarten maar wist u dat we het hele jaar door wenskaarten aanbieden? Onze catalogus biedt een breed gamma aan met verschillende thema's waaruit u kan kiezen: landschappen, bloemen, dieren, tuinen, stranden, enz.

Er bestaan verschillende gelegenheden om een wenskaart te sturen: een verjaardag, een pensioen, examens, iemand beterschap wensen, een promotie, een lief berichtje... Een mooi kaartje in de brievenbus terugvinden doet altijd plezier. Daarom nodigen we u uit om onze minder gekende kaarten te ontdekken! De verkoop van deze wenskaarten dient om de Sociale dienst te helpen financieren.

De wenskaarten worden u aangeboden tegen de volgende prijzen:

1 tot 4 kaarten: 1 euro/kaart

5 tot 14 kaarten: 0,90 euro/kaart

U kan onze catalogus raadplegen via de website: <http://www.braille.be/nl/steun-ons/wenskaarten> of u kan ons team van de wenskaarten elke maandag telefonisch bereiken via 02 533 32 11 en dit van 10 uur tot 16 uur. Alvast hartelijk bedankt!

ONZE VREUGDE.

Voor hun housewarming vroegen de heer en mevrouw **Van Boxmeer-Delvaux** uit Brussel hun gasten om in plaats van hen een cadeautje te geven, een schenking te doen aan de Brailleliga. Hun oproep viel niet in dovemansoren. Bedankt aan iedereen die een gift deed! Dankzij hun gulle bijdrage kunnen we meer verhalenkoffers ter beschikking stellen en zo nog meer blinde en slechtziende kinderen warm maken voor het lezen.

De heer en mevrouw Bal-Van Hooghten uit Merksem vierden in april hun gouden bruiloft. Ze stelden voor om een gift te doen aan de Brailleliga in plaats van hen een geschenk te geven. “Al zolang ik het me kan herinneren, draag ik een bril”, legt Willy Bal uit. “Daarom ligt de missie van de Brailleliga me na aan het hart. Niet lang na ons huwelijk namen we deel aan een geleid bezoek aan de Brailleliga. Sindsdien steunen we de organisatie geregeld via schenkingen en door deel te nemen aan de jaarlijkse tombola.” Onze felicitaties aan het paar met hun mooie en lange verbintenis. We bedanken hen ook van harte om bij deze gelegenheid aan de Brailleliga te denken. Bedankt iedereen die op hun oproep is ingegaan. De schenkingen zullen worden gebruikt om de activiteiten voor blinde en slechtziende personen in ons Antwerpse regiohuis te financieren.

ONS VERDRIET.

Mevrouw Jeannine Maghue is afgelopen maart overleden. Ze kampte zelf met gezichtsproblemen, waardoor de aandacht voor slechtziende personen haar na aan het hart lag. Daarom riep haar dochter de familieleden en naasten die dat wensten op om een gift te doen aan de Brailleliga. Bedankt voor alle

schenkingen. Volgens de wensen van de overledene gaat het geld naar het fonds dat wordt aangewend voor de studiebeurzen voor blinde studenten.

GEEF DEZE WITTE STOK DOOR!

Het doel van De Witte Stok, het driemaandelijkse blad dat u nu voor zich heeft, is tweeledig. Enerzijds moet deze uitgave blinde en slechtziende personen op de hoogte houden van de nieuwe sociale maatregelen, wettelijke bepalingen en diensten en activiteiten van de Brailleliga. Anderzijds heeft het blad als doel iedereen die de Brailleliga steunt – schenkers, vrijwilligers, sponsors, subsidiërende overheden – te tonen wat onze organisatie met hun middelen doet.

De Witte Stok verschaft informatie die interessant of nuttig kan zijn voor de vele personen die nog niet vertrouwd zijn met de Brailleliga: een oudere persoon die blind of slechtziend wordt door een leeftijdsgebonden oogaandoening, de ouders van een kind met een visuele handicap, een toekomstige moeder met een visuele handicap, een werknemer die almaar slechter ziet enz. Heel wat situaties kunnen tot ontreddering leiden bij die personen. Vaak weten ze immers niet hoe ze verder door het leven moeten zonder te zien. Ze weten niet dat de Brailleliga hen concrete en nuttige hulp kan bieden om anders te gaan leven.

U kunt ons helpen om onze acties in de kijker te plaatsen door dit nummer van De Witte Stok een tweede leven te geven. Gooi het dus niet bij het oud papier als u het hebt gelezen, maar geef het door aan een kennis voor wie het nuttig kan zijn. Of geef het aan een arts, kinesist, notaris, dierenarts of kapper, als lectuur in de wachtzaal. Zo kan het anderen tot nut zijn, en misschien vindt iemand zo wel de weg naar onze diensten en een beter leven. Bedankt voor uw medewerking!

ONDER ONS

Nummer 2 / 2018

April - Mei - Juni

BRAILLETECH 2018: NIET TE MISSEN AFSPRAAK IN OKTOBER!

Hou de data alvast vrij: van **donderdag 18 t.e.m. zaterdag 20 oktober 2018** bent u van harte welkom op onze hulpmiddelenbeurs BrailleTech. Zoals elk jaar vindt ze plaats in de lokalen van de Brailleliga, Engelandstraat 57, 1060 Brussel (Sint-Gillis), telkens van 10u tot 16u30.

BrailleTech is de ideale gelegenheid om de laatste nieuwigheden te ontdekken op het gebied van beeldschermloepen, brailleleesregels, spraaksynthese, vergrotingssoftware, aangepaste GSM's en telefoontoestellen, DAISY-spelers, internettoegang, enz. Maar ook optische loepen en hulpmiddelen in het dagelijks leven komen aan bod.

Tijdens BrailleTech valt er trouwens heel wat te beleven: workshops voor professionals en infosessies voor bezoekers met een visuele handicap. Een unieke kans om u te informeren, verschillende hulpmiddelen te testen of te vergelijken en om advies in te winnen bij de medewerkers van de Brailleliga.

Wie is welkom? Iedereen met een visuele handicap en hun familieleden, vrienden en kennissen. De beurs staat ook open voor iedereen die interesse heeft: artsen, rusthuisuitbaters en -personeel, paramedici, werkgevers, openbare diensten, ... Toegang tot BrailleTech is gratis. De locatie is volledig aangepast voor personen met een handicap en gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer.

Het volgende septembernummer van de Witte Stok stelt u een volledig overzicht voor van het BrailleTech-programma. U kan dit programma binnenkort ook raadplegen op de website van de Brailleliga: www.braille.be.

NIEUWS VAN DE BRAILLESHP.

De zomer staat voor de deur: nieuwe artikelen in de BrailleShop!

De zomer staat voor de deur. Om hiervan ten volle te kunnen genieten, biedt de BrailleShop een heel gamma antiverblindingszonnebrillen in verschillende kleuren aan. Deze zonnebrillen zijn ontworpen om te dragen met of zonder gewone bril. Ze bieden bescherming tegen UVA- en UVB-stralen. Ze bestaan in de kleuren bruin (**R1106**), groen (**R1107**), blauw (**R1108**), geel (**R1827**) en zwart (**R1898**). Nu zijn er 2 nieuwe kleuren beschikbaar: donkergrijs (**R2083**) en oranje (**R2084**).

In ons gamma luxe-antiverblindingszonnebrillen, met verstelbare brilveren voor meer comfort, vindt u de

kleuren geel (**R1828**) en amber (**R1950**). Nu is ook de kleur groen (**R2085**) beschikbaar.

De zomer is het moment bij uitstek voor wandelingen en andere sportieve activiteiten in de buitenlucht. De BrailleShop biedt hiervoor een uitgebreid gamma aan:

- Zonneklep K-up, marineblauw. 100% katoen. 1 maat. Elastisch achteraan. Met pictogram Brailleliga (**R2026**) of zonder pictogram (**R2027**).
- Pet K-Up, koningsblauw. 100 % katoen met pictogram Brailleliga, 1 maat met achteraan regelbare sluiting in kunststof, in lichtere stof (**R2024**).
- Pet Beechfield, marineblauw, 100% katoen (**R2025**).
- Fluorescerende jackets met het pictogram van de Brailleliga. Deze zijn nu verkrijgbaar in 3 verschillende kindermaten: 4-6 jaar, 7-9 jaar, 10-12 jaar. Er zijn ook 3 maten voor volwassenen: S/M, L/XL en XXL/3XL.
- Voor de sportievelingen onder ons en voor op het strand bestaat er een heel gamma badmutsen en fluorescerende hoesjes voor rugzakken met het pictogram van de Brailleliga.

Deze artikelen vindt u terug op de website <http://www.braille.be/nl/over-ons/onzes-diensten/brailleshop> bij de rubrieken

‘Mobiliteit’ en ‘Vrije tijd’.

De zomer is ook het ideale seizoen om onszelf extra in de watten te leggen. Ons gamma vergrotingsspiegels kan u daarbij helpen. Ze bestaan in verschillende uitvoeringen en vergrotingsniveau's (X3, X5, X7, X8, X10). Raadpleeg onze catalogus via de website <http://www.braille.be/nl/over-ons/onze-diensten/brailleshop>. Deze artikelen vindt u terug onder de rubriek ‘Low vision’.

Enkele basisitems:

- Zak make-up spiegel, kunststofafwerking. Diameter: 7,5cm. Vergroting: X5 (**R1630**).
- Spiegel met zuignappen. Diameter 14,5cm. Vergroting X7 (**R2012**).

Nieuw.

Naast onze huidige markeerpasta's en reliëfbolletjes hebben we nu ook iets nieuws: « Band-It » (**R2082**). Dit bestaat uit 2 x 5 tactiele rubberen elastieken die verschillen in kleur en vorm. Dit laat toe uw flessen, blikjes, onderhoudsproducten, pillendozen, afstandsbedieningen, draagbare telefoons en andere voorwerpen gemakkelijk te herkennen.

Bent u geïnteresseerd in één of meerdere van onze artikelen dan raden we u aan deze te komen

uittesten in de BrailleShop. De shop is open **van maandag tot donderdag (10 uur tot 12 uur en 13.30 uur tot 16 uur) of op afspraak**. U bent van harte welkom in ons nieuwe geacclimatiseerde lokaal en dat de hele zomer. Aarzel niet om ons op voorhand te bellen (02 533 33 30) of om ons een e-mail te sturen (brailleshop@braille.be), zeker als u van ver komt. Op die manier kunnen wij uw bezoek optimaliseren. De BrailleShop wenst u een prettige vakantie en een prachtige zomer toe!

NIEUWS VAN DE SOCIALE DIENST.

Nieuwe versie MyHandicap.

Sinds 26 maart 2018 is er een nieuwe versie van MyHandicap. Via het online dossier kan je een vragenlijst invullen om een tegemoetkoming, parkeerkaart of andere maatregel aan te vragen. De naam 'Handiweb' verdwijnt en 'MyHandicap' wordt de naam van de applicatie waar u uw dossiers kan raadplegen en aanvragen kan indienen.

Belangrijk om te weten.

- Een vragenlijst die gedeeltelijk is ingevuld kan u niet opslaan om later af te werken. Als u een vragenlijst niet volledig heeft ingevuld en afsluit, bent u alle gegevens die u had ingevoerd kwijt. In een latere fase zal het wel mogelijk zijn om de antwoorden op te slaan.
- De datum van de aanvraag is de datum waarop de volledig ingevulde vragenlijst werd verzonden naar de DG Personen met een handicap.

Wat verandert er?

De lay-out is veranderd maar de vragen blijven over het algemeen hetzelfde. Enkele aanpassingen zijn:

- U kan meerdere soorten inkomsten aanduiden. Er wordt ook gevraagd naar de inkomsten van de partner.
- U kan het adres van de huisarts of specialist invullen.
- Personen die al een dossier hebben bij DG Personen met een handicap kunnen via MyHandicap wijzigingen in hun persoonlijke situatie signaleren en kunnen een uitstel vragen voor het opsturen van inlichtingen. Om dit te doen, moet u het contactformulier niet meer gebruiken.

De handleiding van 'MyHandicap' kan u raadplegen via <http://handicap.belgium.be/nl/news/060318-myhandicap.htm>

Bron: <http://handicap.belgium.be/nl/news/060318-myhandicap.htm>

Inkomensvervangende tegemoetkoming.

De inkomensvervangende tegemoetkoming is bedoeld voor personen ouder dan 21 jaar en jonger dan 65 jaar die door hun handicap niet kunnen werken of slechts 1/3 of minder verdienen van wat een gezond persoon op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen. Wie zo'n inkomensvervangende tegemoetkoming aanvraagt bij de DG Personen met een handicap, wordt in de meeste gevallen uitgenodigd voor een medisch onderzoek. De evaluerende arts gaat dan na of de persoon met een handicap een 'verminderd verdienvermogen' heeft.

Een recente omzendbrief van staatsecretaris Zuhal Demir bevat bijkomende richtlijnen voor de evaluerende artsen van de DG personen met een handicap. Als een persoon met een handicap werkt (al dan niet in een aangepaste omgeving) kan hij nog steeds recht hebben op de inkomensvervangende tegemoetkoming, voor zover hij maximaal een 1/3 verdienvermogen heeft. De inkomsten uit arbeid worden uiteraard wel administratief in mindering gebracht door de DG Personen met een handicap. Indien de arbeidsgeschiktheid van een persoon verbetert door revalidatie, behandeling of genezing en hierdoor het verdienvermogen van deze persoon hoger wordt dan 1/3, zal hij niet langer voldoen aan de voorwaarden om de inkomensvervangende tegemoetkoming te krijgen.

Bron: <http://handicap.belgium.be/nl/news/020518-omzendbrief-tegemoetkoming.htm>

Blinde en slechtziende personen moeten niet overstappen op de MOBIB-kaart.

Begin dit jaar liet De Lijn blinde en slechtziende personen weten dat ze vanaf 1 januari 2018 gebruik kunnen maken van de MOBIB-kaart. Blinden en slechtzienden met een nationale verminderingskaart moeten niet overstappen op MOBIB. De nationale verminderingskaart blijft geldig.

U ontving toch een uitnodiging om over te stappen op MOBIB, omdat De Lijn er geen zicht op heeft wie houder is van een nationale verminderingskaart (recht op privacy).

Als u een nationale verminderingskaart hebt, mag u deze brief dus negeren. Heeft u toch betaald voor een MOBIB-kaart? Neem contact op met De Lijn zodat zij dit kunnen rechtzetten.

Toegankelijkheid verkiezingen in Brussel.

Unia en het CAWAB (Le Collectif Accessibilité Wallonie-Bruxelles) hebben het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gewezen op het feit dat in Brussel enkel personen met een fysieke handicap zich in het stembokje konden laten bijstaan door de persoon van hun keuze, en dus niet alle personen met een handicap. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft nu een ordonnantie gemaakt die het Brusselse kieswetboek aanpast en dit voortaan toelaat voor alle personen met een handicap.

Toegankelijkheid Plopsaland.

Plopsaland is één van de Belgische partners van de European Disability Card. Dankzij deze kaart kunnen personen met een handicap de verschillende Plopsa pretparken bezoeken aan een verminderd tarief. De begeleider van een rolstoelgebruiker of van een blind of slechtziend persoon heeft gratis toegang. Deze persoon moet minimum 15 jaar zijn en moet in staat zijn om de persoon in kwestie te helpen waar nodig.

Als u omwille van uw handicap geen wachtrijen kan doen, kan u dit aangeven bij de kassa. U ontvangt dan een bandje dat u voorrang geeft. Hiervoor legt u een recent medisch attest (max. 1 jaar oud) voor dat aangeeft dat u geen wachtrijen kan doen. Uw begeleider ontvangt ook een bandje. Sommige attracties worden om veiligheidsredenen ontraden voor personen met een handicap. Om te weten over welke attracties het gaat, kan u aan de kassa een gids voor personen met een handicap vragen. Wanneer u denkt dat het toch veilig is om de attractie te doen, moet u eerst een verklaring ondertekenen. Hierin bevestigt u op de hoogte te zijn van hun advies. Deze verklaring kan u aan de kassa verkrijgen. De gidsen voor elk Plopsa pretpark zijn beschikbaar via de website van Plopsaland: <http://www.plopsalanddepanne.be/nl/personen-met-een-handicap>.

Toegankelijkheid het Zwin.

Het Zwin Natuurpark in Knokke-Heist is toegankelijk voor rolstoelen en kinderwagens. Er zijn ook 9 parkeerplaatsen voor mindervaliden. Nieuw is dat het Zwin sinds kort 2 all-terrain rolstoelen ter beschikking stelt. Op die manier kan zowel de vlakte als het huttenparcours vlot afgelegd worden. Dit waren tot nu toe de enige twee plaatsen die niet toegankelijk waren. U kan deze rolstoelen reserveren via mail of telefoon en ze zijn gratis te verkrijgen. Meer informatie: <https://www.zwin.be/nl/toegankelijkheid>.

De gemeentelijke toelagen.

Verschillende gemeentes in Vlaanderen geven toelagen aan personen met een handicap. Opgelet, vaak moet u deze premie zelf aanvragen en wordt u niet automatisch op de hoogte gesteld.

De sociaal-pedagogische toelage: het bedrag verschilt van gemeente tot gemeente en dat is ook het geval wat betreft de toekenningsvoorwaarden. De gemeenten willen hiermee een stukje bijspringen in de extra kosten voor de opvoeding en verzorging van een kind met een handicap.

Gemeentelijke mantelzorgpremie: er zijn gemeenten die een gemeentelijke mantelzorgpremie verlenen aan personen die de dagelijkse zorg opnemen voor een zwaar zorgbehoevend persoon. Afhankelijk van de gemeente bestaat er al dan niet een leeftijdsgrens voor de zorgbehoevende. Net zoals de sociaal-pedagogische toelage kan het verschillen op vlak van bedrag.

Vakantiepremie: met deze premie willen de gemeenten bijdragen in de extra kosten voor vakantieopvang of extra reiskosten voor kinderen met een handicap. De premie en de toekenningsvoorwaarden verschillen van gemeente tot gemeente.

Het is belangrijk dat u zelf bij uw gemeente nagaat welke premies er van toepassing zijn en welke toekenningsvoorwaarden er zijn. U kan hiervoor terecht op de website www.rechtenverkenner.be. Deze website is echter niet volledig.

Kent u nog andere premies die worden toegekend in uw gemeente? Stuur een mailtje naar magda.vanwaes@braille.

be. Of neem contact op met de maatschappelijk assistente van uw regio.

Bron: <https://www.deouders.be/nieuws/detail/gemeentelijke-premies>

Jobstudent met een arbeidshandicap.

Studenten verdienen tijdens de zomermaanden een centje bij door middel van een studentenjob. Wanneer u een arbeidshandicap heeft en een studentenjob zoekt, dan kan u bij VDAB laten onderzoeken of u in aanmerking komt voor volgende maatregelen:

- Bijstand van een tolk Vlaamse gebarentaal;
- Tegemoetkoming in uw verplaatsingskosten: als u een begeleider of aangepast vervoer nodig heeft om naar uw werk te kunnen.
- Vlaamse ondersteuningspremie (VOP): de werkgever krijgt een premie als uw arbeidsbeperking een impact heeft op het functioneren in uw job.

Bron: <https://www.vdab.be/arbeidshandicap/maatregelen>

Rechtstreeks toegankelijke hulp.

Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) is beperkte, handicapspecifieke ondersteuning in de vorm van begeleiding, dagopvang of verblijf voor wie af en toe hulp nodig heeft. Dit wordt georganiseerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). U

heeft geen goedkeuring nodig van het VAPH om hierop een beroep te kunnen doen.

U dient aan volgende vijf voorwaarden te voldoen:

- Er is een (vermoeden) van handicap
- U bent jonger dan 65 jaar. Als u al erkend bent als persoon met handicap door het VAPH dan is deze voorwaarde niet van toepassing.
- U woont in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor volwassenen is een wettelijk domicilie vereist, voor minderjarigen volstaat een feitelijke verblijfplaats in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- U hebt als minderjarige nog geen persoonlijk assistentiebudget en u krijgt geen ondersteuning vanuit een multifunctioneel centrum.
- U hebt als meerderjarige nog geen terbeschikkingstelling van een persoonsvolgend budget.

Er bestaan drie vormen van rechtstreeks toegankelijke hulp: begeleiding, dagopvang en verblijf. Het is mogelijk om een van deze vormen te kiezen of voor een combinatie ervan. U krijgt per kalenderjaar maximaal acht punten om te besteden. Daarmee kunt u terecht bij de zorgaanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp. Voor elke RTH-vorm betaalt u een eigen bijdrage.

Bron: <https://www.vaph.be/rth>

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

Wie 65+ is en minder zelfredzaam is, kan een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood aanvragen. Het is een zorgbudget

om het welzijn te versterken van 65'+ers in Vlaanderen met een beperkt inkomen en gezondheidsproblemen. Het is een onderdeel van de Vlaamse sociale bescherming.

De vroegere benaming hiervan is tegemoetkoming hulp aan bejaarden. Deze tegemoetkoming is nu gewestelijk ondergebracht bij de zorgkas en moet ook daar aangevraagd worden. De benaming werd dus veranderd naar het 'Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood'.

Meer info bij de maatschappelijk assistent van uw regio.

Bron: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/begeleiden-aanvraag-tegemoetkoming-hulp-aan-bejaarden>

Stemmen met een volmacht.

Wanneer u zich omwille van een handicap of ziekte niet naar het stembureau kan begeven, kan u een andere kiezer machtigen om in uw naam te stemmen. Hiervoor dient u een medisch attest voor te leggen dat is afgeleverd door een geneesheer. Een arts die zelf kandidaat is, mag zo'n attest niet geven.

Welke personen kunnen gemachtigd om voor een andere persoon te stemmen?

- Als gemachtigde kan elke andere kiezer worden aangewezen, ook een kiezer uit een andere gemeente;
- Een niet-Belgische kiezer kan enkel gemachtigd worden door een andere niet-Belgische kiezer;
- Elke gemachtigde mag slechts 1 volmacht hebben;
- De gemachtigde moet de Belgische nationaliteit hebben;
- Het is de voorzitter van het stembureau van de volmachtgever die beslist of hij/zij de volmachtgeving aanvaardt.

Om een volmacht te geven, dient u eerst een volmachtformulier in te vullen. Dit kan u downloaden via de website www.vlaanderenkiest.be. U kan dit ook aanvragen bij uw gemeentebestuur. Het ingevulde formulier bezorgt u aan de volmachtkrijger.

De gemachtigde begeeft zich op de dag van de stemming naar het bureau waar de volmachtgever is ingeschreven. Hij toont onderstaande documenten aan de voorzitter:

- de eigen identiteitskaart;
- de eigen oproepingsbrief;
- de oproepingsbrief van de volmachtgever;
- het volmachtformulier, ingevuld en ondertekend door de volmachtgever en de gemachtigde;
- het vereiste attest dat wetigt dat de volmachtgever in de onmogelijkheid verkeert zelf te stemmen.

Bron: Gentinfo - Stad Gent en <https://www.vlaanderen.be/nl/vlaams-parlement/verkiezingen/stemmen-met-een-volmacht>

NIEUWS VAN DE DIENST VRIJETIJD SBESTEDING.

Activiteiten juli tot september 2018.

Definitieve programma's worden u in een persoonlijke uitnodiging bezorgd. Inschrijving is verplicht. Aarzel niet om u in te schrijven via 02/ 533 33 11, want het aantal plaatsen is beperkt! Ontdek meer informatie over de activiteiten op onze website, onder de rubriek Agenda.

ALLE REGIO'S.

Cursus Ukulele in 10 lessen in Mechelen:

- **Dinsdag 11 september 2018:**

van 10 uur tot 12 uur, groep I - volzet

van 13u30 tot 15u30, groep II - volzet

- **Dinsdag 25 september 2018:**

van 10 uur tot 12 uur, groep I - volzet

van 13u30 tot 15u30, groep II - volzet

Grensverleggend schilderen in 10 lessen: aanvang van de 10-lessenreeks, dinsdag 4 september 2018:

Regiohuis Leuven, Fonteinstraat 133 in Leuven. Van 10u tot 13u. Inschrijven vooraf verplicht. Voor meer info en inschrijvingen : gabriella.goovaerts@braille.be.

Woensdag 26 september 2018 - vrijdag 28 september 2018: citytrip naar het Groothertogdom Luxemburg. Voor meer info en inschrijvingen : steffie.de.meulemeester@braille.be.

REGIO GEEL.

Donderdag 12 juli 2018: activiteit regio Geel: bezoek aan de Oxfam-winkel in Geel. Tijdens deze namiddag brengen we een bezoek aan de Oxfam-winkel in Geel en wordt er toegelicht hoe zij te werk gaan en wat de herkomst is van hun producten. Er is ook een momentje voorzien om deze producten te proeven!

Donderdag 2 augustus 2018: activiteit regio Geel: workshop mandvlechten. Tijdens deze 3 uur durende workshop leren we een puntmand vlechten. Daarin komen enkele technieken aan bod en een eenvoudige boordafzet.

Donderdag 6 september 2018: uitstap: nog nader te bepalen.

REGIO GENT.

Vrijdag 6 juli 2018: wandeling 'De Ooidonk wandelroute'.

REGIO HASSELT.

Donderdag 20 september 2018: uitstap naar Maaseik en Thorn.

REGIO KORTRIJK.

Woensdag 4 juli 2018: workshop macramé halsketting.

Vrijdag 6 juli 2018: wandeling 'De Ooidonk wandelroute'.

REGIO LEUVEN.

Donderdag 19 juli 2018: activiteit regio Leuven: bezoek aan het Huis van Alijn in Gent.

Woensdag 12 september 2018: uitstap naar Brouwerij Verhofstede.

REGIO OOSTENDE.

Vrijdag 6 juli 2018: wandeling 'De Ooidonk wandelroute'.

Donderdag 23 augustus 2018: activiteit regio Oostende: recreatieve rondrit met amusant treintje in Nieuwpoort. Tussenin is er een pauze voorzien om een ijsje te eten. Na de rondrit sluiten we de activiteit af met een drankje naar keuze.

Steek ons gerust voorbij

Degroof Petercam loopt de 20 km
van Brussel en steunt daarmee
de Brailleliga.

www.degroofpetercam.be

DE NATIONALE LOTERIJ ZET DANKZIJ HAAR SPELERS DE
SCHOUDERS ONDER CULTUUR, SPORT, WETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK, ARMOEDEBESTRIJDING, ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN
SOLIDARITEITSACTIES. EN ELKE INZET VAN DEZE SPELERS, HOE KLEIN OOK,
MAAKT EEN WERELD VAN VERSCHIL.

BRILLELIGA VZW KIEST VOOR DE NATIONALE LOTERIJ ALS BETROUWBARE
PARTNER OM HAAR PROJECTEN TE REALISEREN EN BEDANKT DAN OOK DE
SPELERS VOOR DE STEUN!

#IEDEREENTELMEE

 **Nationale
Loterij**